

ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO SZWECJI

Olga Stagrowska

TiR IV/ORT 2

Nr indeksu 32701

Spis Treści

.....	2
Wstęp.....	2
.....	3
I. INFORMACJE OGÓLNE.....	3
1.1. PODSTAWOWE DANE.....	3
1.2. POŁOŻENIE.....	4
1.3. KLIMAT.....	5
1.4. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY.....	5
1.5. LUDNOŚĆ.....	6
.....	6
1.6. GOSPODARKA.....	6
II. WARUNKI ROZWOJU TURYSTYKI.....	7
2.1. KOMUNIKACJA.....	7
2.2. REGIONY KONCENTRACJI RUCHU TURYSTYCZNEGO.....	8
2.3. FORMY UPRAWIANEJ TURYSTYKI.....	10
.....	10
III. RYNEK RECEPCJI TURYSTYCZNEJ.....	10
3.1. RYNEK NA TLE ŚWIATA I EUROPY.....	10
3.2. PRZYJAZDY.....	12
3.3. MIEJSCA ZAKWATEROWANIA.....	12
.....	13
3.3. ODWIEDZANE REGIONY.....	13
.....	14
3.4. KIERUNKI, Z KTÓRYCH PRZYJEŹDZAJĄ TURYSŒCI.....	14
3.5. ŚRODKI TRANSPORTU.....	17
3.6. WYDATKI TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH.....	17
.....	18
IV. RYNEK EMISJI TURYSTYCZNEJ.....	18
4.1. TURYSTYKA KRAJOWA.....	18
4.1.1. Miejsca zakwaterowania.....	18
4.1.2. Odwiedzane regiony.....	19
4.1.3. Cele/motywy podróży.....	20
4.1.4. Środki transportu	20
4.1.5. Wydatki.....	21
4.2. TURYSTYKA ZAGRANICZNA.....	21
4.2.1. Kierunki wyjazdów.....	21

.....	23
4.2.2. Cele/motywy wyjazdów.....	23
4.2.4. Wydatki.....	25
.....	25
V. DANE EKONOMICZNE, ZATRUDNIENIE W TURYSTYCE.....	25
.....	32
VI. ZNACZENIE RYNKU TURYSTYCZNEGO DLA POLSKI.....	32
.....	33
6.1.1. Najchętniej odwiedzane miejsca atrakcji turystycznych.....	33
6.1.2. Cele podróży.....	34
6.1.3. Środki transportu.....	35
6.1.4. Długość pobytu.....	35
6.1.6. Zakwaterowanie.....	36
6.1.7. Źródło informacji o Polsce przed przyjazdem.....	36
6.1.7. Profil turystów.....	36
.....	38
Podsumowanie.....	38
.....	39
BIBLIOGRAFIA.....	39
SPIS RYSUNKÓW.....	40
SPIS TABEL.....	41
SPIS WYKRESÓW.....	41

Wstęp

Celem niniejszej pracy jest analiza rynku turystycznego Szwecji. Autor dokładnie opisuje uwarunkowania turystyczne kraju, przedstawia analizę rynku zarówno pod względem recepcji, jak i emisji turystycznej. Na końcu pracy przedstawione jest znaczenie rynku Szwecji dla Polski.

Podział taki pozwala na przejrzyste przedstawienie danych i łatwe zapoznanie się z nimi.

Znaczenie dla naszego kraju jest o tyle istotne, iż Szwecja to kraj pobliski dla Polski. Fakt ten był również motywem wyboru Szwecji jako kraju do analizy turystycznej. Poza tym Królestwo Szwecji stanowi przedmiot zainteresowań autora, jak również cel przyszłej podróży.

Jako główne źródło informacji posłużył raport Szwedzkiej Agencji Ekonomicznego i Gospodarczego Wzrostu (NUTEK). Innym ważnym źródłem były dane Szwedzkiego Urzędu Statystycznego (SCB), który od niedawna jest częścią wspomnianej Agencji.

Przy analizie rynku pod względem znaczenia dla Polski autor korzystał głównie z wyników badań Instytutu Turystyki, opublikowanych na stronie Polskiej Organizacji Turystycznej.

I. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. PODSTAWOWE DANE¹

Powierzchnia:

449,964 km² (z czego

pow. lądu: 410,934 km²,

pow. morza: 39,030 km²)

Liczba ludności: 9,059,651

Gęstość zaludnienia: 20 os./km²

Stolica: Sztokholm

Język urzędowy: szwedzki

Jednostka monetarna: 1 korona

szwedzka = 100 öre (SEK)

PKB: 38,500 USD/1 mieszk.

Ustrój polityczny: monarchia

konstytucyjna

Głowa państwa: król Karol XVI Gustaw

Szef rządu: premier Fredrik Reinfeldt

¹ Źródło danych: www.cia.gov

1.2. POŁOŻENIE

Szwecja (w pełnej nazwie Królestwo Szwecji) to jeden z najbardziej na północ wysuniętych krajów Europy, leżący nad Morzem Bałtyckim. Zajmuje wschodnią i północną część Półwyspu Skandynawskiego, granicząc z Norwegią i Finlandią. Całkowita długość granic lądowych wynosi 2,233 km, z czego 1,619 km to granica z Norwegią, a 614 km z Finlandią. Królestwo Szwecji zajmuje obszar około 450 000 km ², co czyni je czwartym co do wielkości krajem naszego kontynentu. W skład jego terytorium wchodzi także wyspy Olandia i Gotlandia oraz szereg małych wysp przybrzeżnych.

1.3. KLIMAT

Szwecja położona jest w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego na południu i chłodnego w środkowej i północnej części kraju.

Średnia miesięczna temperatura powietrza kształtuje się następująco:

- styczeń 0°C i lipiec 15-17°C - południowe wybrzeża Skanii
- styczeń -14°C i lipiec 10°C - północ

Roczna suma opadów atmosferycznych waha się od 1600-1800 mm w rejonie Kebnekaise i Sarek, 1000 mm w Górach Skandynawskich do 400 mm w szwedzkiej Laponii.²

1.4. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Szwecja administracyjnie podzielona jest na 21 tzw. län'ów (odpowiedniki polskich województw, popularnie zwanych w naszym języku hrabstwami – na czele każdego stoi gubernator), a także 290 tzw. kommun (odpowiedniki gmin).

² Popularna Encyklopedia Powszechna. Kontynenty i Państwa - Europa. Grupa Wydawnicza Bertelsmann. Warszawa 2000, <http://www.odyssei.com> (data odczytu: 29.04.2009)

Hrabstwa (län'y)³:

1. Blekinge, 2. Dalarna, 3. Gotland, 4. Gävleborg,
5. Halland, 6. Jämtland, 7. Jönköping, 8. Kalmar,
9. Kronoberg, 10. Norrbotten, 11. Skåne, 12. Stockholm,
13. Södermanland, 14. Uppsala, 15. Värmland,
16. Västerbotten, 17. Västernorrland, 18. Västmanland,
19. Västra Götaland, 20. Örebro, 21. Östergötland

Rys 3. Podział administracyjny Szwecji (Źródło: www.wikipedia.pl)

1.5. LUDNOŚĆ

Teren kraju zamieszkuje 9,059,651 ludności, czyli stosunkowo niewiele w porównaniu do obszaru Królestwa. 90,8% stanowią Szwedzi, 3,1% Finowie, 6,1% natomiast obywatele innych narodowości. Większość społeczeństwa (87%) wyznaje luteranizm, pozostałe 13% wiele innych religii, głównie islam, katolicyzm.

Jako że Szwecja należy do najbardziej rozwiniętych krajów świata, zdecydowana większość, bo 84% ludności mieszka w miastach i osiedlach. Rozmieszczenie jest jednak wyraźnie nierównomierne. Najwięcej ludności skupia się w Skanii, na wybrzeżu zachodnim oraz Nizinie Środkowo-szwedzkiej. Miasta o największej gęstości zaludnienia to Sztokholm, Malmö, Göteborg. Natomiast w siedmiu okręgach północnej Szwecji, stanowiących 62% powierzchni kraju, mieszka zaledwie niecałe 20% ludności.

3 Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Podział_administracyjny_Szwecji (data odczytu: 1.05.2009)

Warto też wspomnieć o charakterystycznym dla Szwecji, najwyższym wskaźniku przeciętnego trwania życia ludzkiego. Dla mężczyzn wynosi on 78,5 lat, a dla kobiet 83,2 lata.

1.6. GOSPODARKA

Szwecja jest **najbogatszym krajem skandynawskim** i jednym z najbardziej uprzemysłowionych państw świata, choć jeszcze 100 lat temu była biednym krajem rolniczym. Jest państwem **wysoko rozwiniętym gospodarczo**, sprawnie zorganizowanym, **neutralnym** politycznie i dostatnym. Rozwój **przemysłu** zaczął się na dużą skalę w ostatnim dziesięcioleciu XIX w. Wynikało to z rosnącego zapotrzebowania na **rudę żelaza**, które stanowi główne bogactwo mineralne kraju. Eksploatowane są ponadto rudy miedzi, ołowiu, cynku, srebra i złota oraz piryty.

Brak surowców energetycznych rekompensowany jest przez **hydroelektrownie**, lokalizowane szczególnie na rzekach północy. W wyniku przeprowadzonego w 1982 r. referendum postanowiono, iż do 2010 r. Szwecja zrezygnuje z wykorzystywania energii atomowej i **wyłączy** wszystkie elektrownie atomowe.

Kraj ma największą **powierzchnię leśną** spośród wszystkich krajów europejskich (64%). Na jednego mieszkańca przypada prawie 3 ha lasów. Wielka **obfitość lasów** pozwoliła osiągnąć Szwecji światowy poziom w produkcji tarcicy, celulozy, papieru i tektury. Zakłady tej gałęzi przemysłu skupione są głównie na wybrzeży **Zatoki Botnickiej**, a 60% całej produkcji tego przemysłu przeznaczona jest na eksport.⁴

To właśnie od **eksportu** w szczególności uzależniona jest szwedzka gospodarka. Dwadzieścia największych spółek, między innymi AGA, AstraZeneca, Electrolux, Ericsson, Pharmacia, Volvo i Scania odpowiadają za blisko połowę szwedzkiego eksportu. Ale Szwecja liczy się także jako dostawca zaawansowanych technologicznie urządzeń telekomunikacyjnych, farmaceutyków, specjalistycznych maszyn i pojazdów silnikowych.⁵

⁴ Źródło: <http://www.travelplanet.pl/przewodnik/szwecja/gospodarka.html>

⁵ Źródło: <http://www.stockholm.trade.gov.pl>

Dane makroekonomiczne rynku w latach 2004-2006:

	2004	2005	2006
PKB (w cenach bieżących; w mld euro)	282	288	306,7
Stopa bezrobocia (w %)	6,3	7,8	7,0
Stopa inflacji (w %)	1,0	0,8	1,5

Źródło: www.pot.gov.pl

II. WARUNKI ROZWOJU TURYSTYKI

Szwecję charakteryzuje południkowa pasowość rzeźby. Większa część kraju to pagórkowate obszary pokryte lasami. Wzdłuż zachodniej granicy ciągną się poprzecinane głębokimi dolinami Góry Skandynawskie. Tam na rozległych płaskowyżach (tzw. fieldach) znajdują się pola firnowe i lodowce. Obecnie na fieldach jest około 237 lodowców o łącznej powierzchni 310 km². **Najwyższym szczytem w Górach (i całej Szwecji) jest Kebnekaise (2111 m).** Na przedpolu gór znajdują się wyżyny – **Lapońska i Północnoszwedzka,** opadające ku nadmorskiej **Nizinie Zachodniobotnickiej.** Na południu kraju rozciąga się **Wyżyna Południowoszwedzka.** Wzdłuż południowych i wschodnich wybrzeży rozciągają się **niziny nadmorskie,** m.in. **Halland nad Kattegatem, Kalmarska** nad środkową częścią **Morza Bałtyckiego** oraz **Pobrzeże Zachodniobotnickie.** Nizinny charakter mają również **Gotlandia i Olandia.**

Charakterystyczną cechą szwedzkiego krajobrazu jest obfitość form polodowcowych, w tym jezior, a także rzek będących olbrzymim potencjałem energetycznym.

Największe jeziora to m.in. Wener (5,5 tys km², 3-cie co do wielkości jezioro Europy), Wetter, Melar. Ogółem jest ich ok. 100 tys. i zajmują 8,5% powierzchni kraju.

Olbrzymia część powierzchni to wspomniane przy okazji głównych gałęzi gospodarki lasy. Przede wszystkim lasy iglaste złożone z sosny, świerka z domieszką brzozy, osiki, olchy.

Tylko na południu występują lasy bukowo – dębowe.

Fauna Szwecji wykazuje ścisłe związki z roślinnością. W Laponii w dużych ilościach żyją renifery. Sarny, jelenie i łosie spotyka się powszechnie, dużo jest także lisów, wiewiórek, lemingów, kun.

Pierwsze parki narodowe powstały w Szwecji w 1909 r. Są to m.in. Abisko, Angso, Gorphyttan, Gotska Sondon. Chronione jest obecnie 8% powierzchni kraju.

2.1. KOMUNIKACJA

Szwecja posiada po części wyspiarskie położenie, w związku z czym komunikacja z zagranicą – poza Finlandią i Norwegią – odbywa się drogą morską lub powietrzną. W 2000 r. zostały zbudowane stałe przeprawy morskie (mostowe), które połączyły Szwecję z kontynentem: przez most i tunel z Malmö do Kopenhagi oraz tunel kolejowy w najwęższym miejscu Sundu.

Funkcje te spełniają liczne połączenia promowe. Największymi portami Szwecji są Malmö i Helsingborg oraz *Göteborg (główny port i baza promowa)*.⁶

Połączenia promowe Szwecja – Polska:

Nynashamn - Gdańsk (Polferries SEK)

Ystad - Świnoujście (Polferries SEK)

Ystad - Świnoujście (Unity Line)

Karlskrona - Gdynia (Stena Line)

6 Z.Kruczek, *Europa. Geografia turystyczna*, Wydawnictwo Proksenia, Kraków 2005, s.52

Żegluga śródlądowa ma raczej znaczenie lokalne, ewentualnie turystyczne (np. Kanał Gota łączący Sztokholm z *Göteborgiem*. Długość linii kolejowych eksploatowanych to około 11 tys. km, z czego blisko 60% jest zelektryfikowana. Sieć dróg kołowych liczy blisko 140 tys. km, 105 km z tego posiada walory nowoczesnych szlaków komunikacyjnych. Sieć krajowych linii lotniczych jest dobrze rozwinięta i nabiera coraz większego znaczenia. Linie lotnicze obsługiwane są przez SAS.

Według danych z 2008 roku Szwecja posiada w sumie 249 lotnisk, z czego 97 to lotniska nieutwardzane. Główne porty lotnicze to: Sztokholm, *Göteborg*, Malmö i Visby.

2.2. REGIONY KONCENTRACJI RUCHU TURYSTYCZNEGO

Ruch turystyczny w Szwecji, podobnie jak w większości krajów, rozkłada się nierównomiernie, a w zależności od stopnia atrakcyjności turystycznej.

Ważnymi ośrodkami są miasta - *Göteborg*, Malmö, uniwersyteckie Lund i Uppsala, a przede wszystkim Sztokholm i jego okolice. Do głównych stref turystycznych należą też wybrzeża Zatoki Botnickiej i Morza Bałtyckiego, wybrzeża zachodnie, Skania, Gotlandia, Olandia, Dalarna i Szwecja północna.

SZTOKHOLM I OKOLICE

Stolica stanowi w Szwecji centrum krajowego i międzynarodowego ruchu turystycznego. Miasto położone jest na 14 wyspach połączonych ze sobą 53 mostami oraz lądzie stałym nad zatoką Saltsjön (Morze Bałtyckie) i jeziorem Melar wraz z łączącą je cieśniną Norrström. Można je określić miastem morza, jeziora i otwartych przestrzeni, ponieważ tylko jedna trzecia to obszar zabudowany – pozostała część to woda, parki, lasy. Na wschód od miasta ciągnie się archipelag ok. 24 tys. wysp. Sztokholmczycy uwielbiają pływanie po morzu, o czym świadczą setki łódek, żaglówek i motorówek wokół archipelagu. Jest to bowiem ulubione miejsce wypoczynku mieszkańców miasta. Z uwagi na brzegowe położenie, Sztokholm to baza wypadowa np. do pobliskich rejonów nad jeziorami, czy w rejon zamków i pałaców południowej Szwecji.

Wśród zabytków miasta na największą uwagę zasługują pałac królewski (Kungliga Slottet) z cennymi zbiorami

i

(zbrojownia, skarbiec, kaplica zamkowa), stare miasto z ratuszem (Stadshuset), kościół Riddarholm z grobami królów. Sztokholm posiada około 200 muzeów – w pałacach, historyczne, sztuki, w domach prywatnych, specjalistyczne, a także marynistyczne. Spośród ostatnich największą popularnością cieszy się muzeum okrętu „Waza”, podniesionego z dna morza po 333 latach.

W **okolicach Sztokholmu** na uwagę zasługują miasta takie jak: Strängnäs z katedrą z grobami królów szwedzkich, Sigtuna – jedno z najstarszych miast kraju i wspomniana wcześniej Uppsala – stara stolica, miasto uniwersyteckie z katedrą i zamkiem.

WYBRZEŻE ZATOKI BOTNICKIEJ I MORZA BAŁTYCKIEGO

To ważna strefa wypoczynkowa o znaczeniu szczególnie krajowym. Na odcinku około 100 km na północ od Sztokholmu ciągną się wzdłuż wybrzeży piaszczyste plaże. Przy nich zlokalizowane są liczne kąpieliska i ośrodki sportów wodnych. Najbardziej popularne z nich to: Sundsvall, Ål, Hudiksvall.

WYBRZEŻE ZACHODNIE

Ta część kraju, z licznymi plażami i wioskami rybackimi, również ma znaczenie głównie dla krajowego ruchu turystycznego. „Od piaszczystych plaż Hallandu po różowe skały i wyspy prowincji Bohuslän – zachodnie wybrzeże od dawien dawna przyciąga Szwedów, którzy najchętniej odwiedzają je latem.”⁷ Ciągnie się na odcinku 400 km, ważniejsze kąpieliska to Varberg, Halmstad, Bastad. Mniej więcej w połowie leży drugie co do wielkości miasto Szwecji – **Göteborg**. Główne **zabytki** miasta: arsenał miejski Kronhuset z 1643 r. obecnie Muzeum Miejskie, Götaplatsen – plac z Posejdonem autorstwa Carla Millesa, ratusz, Nya Elfsborg – warownia obronna na wyspie, liczne muzea. Inne warte uwagi **atrakcje** to: Ogród Botaniczny, Kungssportsavenyn (Aleja), bulwar ekskluzywnych sklepów i kawiarni, Liseberg – największy, najpiękniejszy lunapark w Skandynawii, Universeum – centrum nauki. Göteborg to też wielki ośrodek przemysłowy (główna siedziba Volvo AB i SKF) i handlowy.

Na wybrzeżu w prowincji **Bohuslän** warto też zobaczyć wpisane na listę UNESCO, największe w Europie skupisko rytów naskalnych z epoki brązu.

⁷ Źródło: Podróże marzeń. Szwecja, praca zbiorowa pod red E. Kosiby, Wyd. Mediaprofit, Warszawa 2007, s.243

SKANIA

To najdalej na południe wysunięta część Szwecji. Z uwagi na bliskie sąsiedztwo Danii (oddziela je tylko wąska cieśnina) do dziś na obszarze Skanii widoczne i słyszalne są wpływy duńskie, choćby w twardym akcencie mieszkańców. Obszar zwany jest krainą

zamek i pałaców, w sumie jest ich podobno ok. 240 (niestety większość prywatnych, niedostępnych). Najważniejsze miasto rejonu to tętniące życiem **Malmö** – trzecie co do wielkości miasto Szwecji, bardzo ważny port. Leży na Europejskim Szlaku Gotyku Ceglanego, słynie z gotyckiej katedry i ratusza, a także zabytkowych domów. Inne ciekawe miasta to uniwersyteckie **Lund**, ze słynną katedrą gotycką, a także wpisana na listę UNESCO **Karlskrona** – najbardziej znane kąpielisko.

WYSPY GOTLANDIA I OLANDIA

Dwie największe wyspy Szwecji (1. Gotlandia, 2. Olandia), jedno z ważniejszych centrów wypoczynkowych w okresie sezonu letniego.

Gotlandia jest zupełnie niepodobna do reszty kraju. Słynie z posępnych skał, lasów, dzikich kwiatów, klifów i piaszczystych plaż. Te ostatnie są największą atrakcją dla turystów. Gotlandia jest krainą spokoju i przysłowiowej skandynawskiej surowości. Jednak zwolennicy mocnych wrażeń nie poczują się tutaj zaniedbani. Wyspa oferuje wiele rozrywek m.in. kite-surfing, nurkowanie, eksplorowanie jaskiń, pola golfowe, jazdę konną. Wielu tu także rowerzystów jeżdżących pośród ukwieconych łąk.

Główne miasto – dawna siedziba Gotów – to **Visby**. Z uwagi na bardzo ciekawy zespół architektoniczny, miasto wpisane na listę UNESCO.

Olandia spełnia bardzo podobne funkcje. Atrakcją wyspy są pałace, wiatraki, zamki, kamienie runiczne, tzw. Puszcza Trolli (las pełen szlaków turystycznych) oraz ruiny głównego miasta wyspy – **Borgholmu**.

DALARNA

To najdalej na południe wysunięty górzysty obszar Szwecji, który oferuje bogate możliwości wypoczynku zarówno latem, jak i zimą. Rejon powszechnie nazywany krainą folkloru – ze względu na wciąż kultywowane ludowe obrzędy, wielokolorowe stroje, festiwale towarzyszące świętu Midsommar. Słynie z ręcznie malowanych koników.

W Dalarnie leży słynna miejscowość turystyczna **Falun** – centrum narciarstwa alpejskiego i klasycznego. Ważne ośrodki to także te położone wokół jezior – Lessand, Tallberg, Siljan Rattvik.

PÓŁNOCNA SZWECJA

Do największych atrakcji tego rejonu należą białe noce, nieskażony, wspaniały krajobraz i Lapończycy zajmujący się hodowlą reniferów. Panują tu doskonałe warunki narciarskie, lecz pod tym względem tereny są słabo zagospodarowane. Poza obszarami nadmorskimi, ta część Szwecji jest słabo zaludniona (zaledwie 12% ludności mieszka w północnej części). Znaczny obszar pokryty jest lasem, występują tu też duże jeziora.

Laponia jest największą i najdalej na północ wysuniętą prowincją kraju. Jeszcze kilkanaście lat temu pojawiała się w przewodnikach jako mało atrakcyjny i trudno dostępny region. Dziś mimo, iż odległości między poszczególnymi miejscowościami są znaczne, połączenia kolejowe są bardzo dogodne, a drogi mają bardzo dobrą nawierzchnię. A niesamowity, surowy krajobraz, jedno z najpiękniejszych w Europie wyżyn, gór i jezior, są niezaprzeczalnie atrakcją samą w sobie. Nie bez powodu kraina ta została wpisana na listę UNESCO.

2.3. FORMY UPRAWIANEJ TURYSTYKI

„Szwecja to wspaniały kraj dla amatorów wypoczynku na łonie natury, oferujący zróżnicowane krajobrazy i bogate możliwości uprawiania sportu.”⁸

⁸ Źródło: Podróże marzeń. Szwecja, praca zbiorowa pod red E. Kosiby, Wyd. Mediaprofit, Warszawa 2007, s.125

Cały kraj pokryty jest siecią wspaniałych **szlaków pieszych** – np. 450-kilometrowy szlak w pobliżu Sztokholmu, czy 500-kilometrowy Szlak Królewski wiodący z Abisko do Hemavan. Niektóre poprowadzone są w niezwykle malowniczych parkach narodowych.

Wzdłuż szlaków znajdują się szałaszy lub skromne bazy oferujące schronienie. Jeżeli chodzi o towarzystwo – częściej niż innych turystów można spotkać tu jelenia czy łosia ▪

W miejscach pozbawionych bazy noclegowej popularne jest **biwakowanie**. W Szwecji prawo zezwala na biwakowanie w każdym miejscu i zapewnia swobodę poruszania się w dowolny sposób po wszystkich zakątkach kraju.

Wielką popularnością cieszy się **turystyka rowerowa**, a nawet kolarstwo górskie. Na terenie kraju jest mnóstwo świetnie przygotowanych i oświetlonych tras rowerowych. Np. cała Gotlandia czy ścieżki wzdłuż brzegu Kanału Gotajskiego.

Szwecja może pochwalić się dogodnymi terenami **golfowymi**. W północnej części kraju można grać w promieniach słońca polarne, nawet zimą. Liczba amatorów tej dyscypliny wciąż rośnie. Świetne pola golfowe powstały na obszarach nadbrzeżnych, a niektóre ośrodki nad jeziorami, np. Wener, organizują specjalne rejsy dla chętnych, którzy chcieliby zagrać w golfa gdzieś nad wodą.

Wraz z pierwszym śniegiem (czyli w okolicach października) buty turystyczne zamieniane są na **łyżwy i narty**. W Szwecji praktycznie każdy posiada w domu parę nart, a te biegowe to świetny sposób poruszania się zimą. W kraju funkcjonuje wiele ośrodków narciarskich, nartostrad, setki świetnie przygotowanych tras z szybkobieżnymi wyciągami, na snowboardzistów czekają zaś parki śnieżne i half-pipe.

Aby w pełni zasmakować mroźnej szwedzkiej zimy, warto wybrać się na przejażdżkę **psim zaprzęgiem**. Organizują je liczne firmy na terenie północnej Szwecji. Można spróbować własnych sił w kierowaniu saniami zaprzężonymi w husky, bądź też siedzieć wygodnie w saniach prowadzonych przez przewodnika i podziwiać krajobrazy.

Jak przystało na kraj z ponad 100 tys. jezior i niezliczoną ilością rzek, ogromną popularnością cieszą się **sporty wodne**, zwłaszcza kajakarstwo. Najlepsze warunki do pływania kajakiem są w prowincji Varmland. Przy turystycznych spływach popularne są też kanadyjki i pontony, a także tratwy. Istnieją firmy organizujące spływy – np. 5-dniowy

spływ rzeką Klar, podczas którego pasażerowie relaksują się na pokładzie mijając nieskażoną przyrodę, łowiąc ryby.

III. RYNEK RECEPCJI TURYSTYCZNEJ

3.1. RYNEK NA TLE ŚWIATA I EUROPY

Wg badań UnWTO międzynarodowy ruch turystyczny w przeciągu lat 1991-2007 zwiększył się o ponad 100%. W regionie Europy wzrost ten wyniósł 80%. W samej Szwecji natomiast, we wspomnianym przedziale czasu, zanotowano wzrost liczby nocy spędzonych w obiektach zakwaterowania o więcej niż w całej Europie bo prawie 100% (Wykres poniżej).

Source: Nutek/SCB & UNWTO

W 2007 r. w Europie zanotowano 484,4 mln przyjazdów turystów, gdzie udział Europy Północnej był najmniejszy spośród pozostałych subregionów, osiągnął prawie 12% - 57,6 mln (tabela poniżej).

Tab. 1 Przyjazdy turystyczne - region Europy:

Source: World Tourism Organization (UNWTO) ©

W badaniach statystycznych dot. turystyki, prowadzonych przez Nutek (Szwedzką Agencję Gospodarczego i Regionalnego Rozwoju) **wyniki** podawane są **w liczbie noclegów w hotelach, hostelach, wioskach turystycznych, na kempingach, .**

W regionie skandynawskim wyniki te rozkładają się następująco:

Szwecja oraz Finlandia od kilkunastu lat utrzymują tendencję wzrostową, jednak Szwecja wyraźnie dominuje wśród swoich sąsiadów – 33,6 % wszystkich noclegów turystycznych w tym regionie „należy” do Królestwa Szwecji.

3.2. PRZYJAZDY

W stosunku do roku poprzedniego, liczba przyjazdów turystów zagranicznych do Szwecji (wg liczby noclegów) w 2007 r. wzrosła o 2,3% dając wynik 11,2 mln.

3.3. MIEJSCA ZAKWATEROWANIA

Zdecydowanie najpopularniejszą formą zakwaterowania pośród zagranicznych turystów były hotele (wzrost w stosunku do roku 2006), zaraz po nich kempingi (niewielki spadek w stosunku do roku 2006). Pozostałe formy zakwaterowania miały znikome znaczenie w porównaniu z dwoma pierwszymi pozycjami.

Przeprowadzone zostały również badania na temat tego, jak rozkłada się liczba noclegów w poszczególnych rodzajach zakwaterowania **ze względu na kraj emisyjny**. Turystami, którzy najczęściej skorzystali z tego typu zakwaterowania byli Norwegowie, zaznaczyli też oni procentowy wzrost względem poprzedniego roku. Drugim krajem pod tym względem były Niemcy, z niewielkim spadkiem w porównaniu z rokiem 2006. Rozkład ten przedstawia wykres poniżej:

Stosunkowo duży wzrost liczby przyjazdów (mimo ciągle niewielkiej wartości liczbowej) zanotowały takie kraje jak Polska, Chiny czy Hiszpania.

Rozkład miesięczny prezentuje się podobnie jak w naszym i innych krajach. Najwięcej noclegów turystów notuje się w okresie letnim – zwłaszcza w lipcu (wykres poniżej).

3.3. ODWIEDZANE REGIONY

Wśród najczęściej odwiedzanych regionów (21 hrabstw) pierwszą pozycję zajmuje oczywiście **Sztokholm**, z jasnych względów – stolica kraju, cel krajowych wyjazdów biznesowych, liczne atrakcje turystyczne. Zaraz po stolicy sytuuje się region **Västra Götaland** w południowo-zachodniej części kraju. Na jego atrakcyjność z pewnością wpływa położenie nad jeziorami, a także fakt, że obejmuje drugie co do wielkości miasto Göteborg. Trzecie miejsce to najdalej na południe wysunięta **Skania** – najcieplejszy obszar kraju.

Duży udział mają też obszary północne – region **Norrbottnen**, jako że od jakiegoś czasu docenia się jego niezwykle walory krajobrazowe. **Gotlandia** widnieje jako najrzadziej odwiedzana, prawdopodobnie wpływ na taki wynik ma bardzo niewielka w porównaniu do innych powierzchnia hrabstwa-wyspy.

3.4. KIERUNKI, Z KTÓRYCH PRZYJEŹDŻAJĄ TURYSŒCI

Wg regionów:

Dane wyróżniają 3 regiony: Europejski (wyluczając Nordycki), Nordycki (wyluczając Szwecję) oraz krajów pozaeuropejskich.

Od 1998 r. największy wzrost zanotowały kraje nordyckie (52,2%), przyjazdy z krajów europejskich tak że znacznie się zwiększyły, zwłaszcza między 2004 a 2006 rokiem, w roku 2007 natomiast wzrost był niewielki, bo o ok. 1%.

Liczba przyjazdów turystów z krajów pozaeuropejskich rośnie regularnie, aczkolwiek nieznacznie, poza niewielkim załamaniem w 2002 i 2003 r. Spośród rynków tego regionu w ciągu ostatnich lat w największym stopniu wzrósł udział Chin i krajów Azjatyckich

(choć zmaleły przyjazdy Japończyków). Wzrost o 11,6% zaznaczyły też rynki USA i Kanady.

Jak podaje raport, wśród **odwiedzających jednodniowych** najwięcej przyjazdów było z krajów sąsiedzkich, zwłaszcza z Norwegii.

Wg najważniejszych dla Szwecji rynków emisyjnych:

Norwegowie to, jak już wspomniano wcześniej, najważniejszy dla Szwecji rynek emisyjny – ich przyjazdy stanowią 25% wszystkich przyjazdów oraz 67% przyjazdów z regionu nordyckiego. Liczba ta wynosi około 3 mln i ciągle rośnie. Drugi największy rynek to **Niemcy**, chociaż w 2007 liczba ich przyjazdów zanotowała nieznaczny spadek (0,7%). Inne kierunki, z których przyjeżdża najwięcej turystów zagranicznych to **Dania, Holandia i Wielka Brytania**.

3.4. PROFIL TURYSTÓW⁹

⁹ Źródło: www.scb.se

Dostępne dane przedstawiają wyniki badań za 2003 r.

Kilka lat temu liczba przyjazdów wg krajów rozkładała się nieco inaczej, szczególnie jeżeli chodzi o Norwegów. Bez względu na to wyraźnie jednak widać, iż w każdym z krajów dominującą grupą turystów byli mężczyźni.

W 2003 r. najczęściej przyjazdów odbyło się w celach typowo turystycznych/wypoczynkowych (ok. 45%) oraz biznesowych (trochę poniżej 1/3). Cel biznesowy dominował jednak głównie wśród mężczyzn. Najwięcej turystów przyjeżdżających w tym celu pochodziło z Wielkiej Brytanii, Francji oraz krajów azjatyckich. W celach wypoczynkowych najczęściej podróżowało Niemców, Holendrów, Norwegów i Duńczyków. Na trzecim miejscu celem były odwiedziny krewnych i znajomych.

3.5. ŚRODKI TRANSPORTU

Wśród turystów zagranicznych samolot był najpopularniejszym środkiem transportu wykorzystywanym w podróżach do Szwecji (37,4%) – zwłaszcza z odległych krajów. Tylko nieco rzadziej (31%) turyści wybierali połączenie promowe, włączając tu też samochody, autobusy i pociągi przewożone drogą morską. Podróże samochodem stanowiły prawie 100% w wszystkich. Turyści z krajów pobliskich wybierali głównie właśnie podróż samochodem i promem.

3.6. WYDATKI TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH

W 2003r. zagraniczny turysta wydawał dziennie średnio 626 SEK, co w porównaniu z rokiem poprzednim stanowiło wzrost o 2 SEK. O wiele powyżej średniej wydali turyści ze Stanów Zjednoczonych i Afryki. Wydatki Niemców i Duńczyków natomiast sytuują się nieco poniżej średniej. Wydatki turystów podróżujących w celach biznesowych wynosiły średnio 1000 SEK/dzień/osobę, zaś turystów przyjeżdżających w celach wypoczynkowych zaledwie 400 SEK/dzień/osobę.

Odwiedzający jednodniowi wydawali średnio 594 SEK/dzień/osobę

IV. RYNEK EMISJI TURYSTYCZNEJ

4.1. TURYSTYKA KRAJOWA

W 2007 r. liczba noclegów (w hotelach, hostelach, wioskach turystycznych i na kempingach) turystów krajowych wzrosła o 2% w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła **37,5 mln**. Stanowiło to 76,9% całkowitej liczby noclegów (zarówno krajowych jak i zagranicznych przyjazdów), co pokazuje jak istotną rolę w Szwecji odgrywa turystyka krajowa.

4.1.1. Miejsca zakwaterowania

Zdecydowana większość turystów krajowych korzystała z hoteli, najmniej z hosteli.

Warto jednak dodać, iż około 49 mln noclegów obejmowało zakwaterowanie u **krewnych i znajomych** (ta forma dominuje), a około 30,4 mln to noclegi we własnych „drugich mieszkaniach” czy domkach (co nie jest ujęte na wykresie).

4.1.2. Odwiedzane regiony

W tym i kolejnych podrozdziałach wyjazdy zostały rozdzielone i analizowane z punktu widzenia dwóch rodzajów: wyjazdy biznesowe oraz rekreacyjne – w czasie wolnym (leisure trips).

Ze wszystkich 37,5 mln noclegów 87% (33,1 mln) stanowią te rekreacyjne, zaledwie 13% to przyjazdy biznesowe.

Okolo 55% biznesowych wyjazdów kierowało się do wielkomiejskich obszarów. Wśród turystów biznesowych najczęstszą destynacją był Sztokholm. Niemal 1/3 tego rodzaju wyjazdów odbyła się właśnie do stolicy. 17,3% przypadło na region Västra Götaland, a 8,4% region Skåne.

W przypadku wyjazdów rekreacyjnych pierwsze trzy pozycję zajmują te same destynacje, tu jednak Sztokholm plasuje się na drugiej pozycji, na pierwszej zaś region Västra Götaland.

4.1.3. Cele/motywy podróży

Turyści biznesowi wyjeżdżali oczywiście głównie na konferencje, kongresy, seminaria (33,2%). Indywidualne podróże biznesowe stanowiły ok. 10% wszystkich. Najmniej procent przypadło na wyjazdy na targi, wyjazdy studyjne oraz turystykę motywacyjną (zaledwie 0,2%).

Podróże rekreacyjne w ponad 55% miały na celu odwiedzenie krewnych i znajomych, ponad 10% wyjazdów jako cel miała „ucieczkę” od codzienności. Co się z tym wiąże celem był także relaks w ciszy i spokoju (17,8%).

4.1.4. Środki transportu

Bez względu na cel, zdecydowana większość Szwedów poruszała się po swoim kraju samochodem. Turyści podróżujący w celach rekreacyjnych korzystali z tego środka transportu w 75%, turyści biznesowi w 52,1%. Drugim najczęściej używanym środkiem transportu była kolej (odpowiednio 12,1% oraz 21,8%).

4.1.5. Wydatki

Krajowi turyści biznesowi wydają około 5 razy więcej pieniędzy niż ci podróżujący w celach rekreacyjnych. W 2007 r. wydatki tych pierwszych wyniosły 1,953 SEK / dzień/osobę, podczas gdy turyści wyjeżdżający dla celów rekreacyjnych wydawali średnio 412 SEK/dzień/osobę.

4.2. TURYSTYKA ZAGRANICZNA

W 2007r. zanotowano wśród Szwedów **12,7 mln** zagranicznych wyjazdów z co najmniej 1 noclegiem. 10,5 mln z tego stanowiły wyjazdy typowo rekreacyjne, natomiast zaledwie 2,2 mln wyjazdy biznesowe.

4.2.1. Kierunki wyjazdów

Wg danych Resurs AB i Travel & Tourist Data Base (TDB) zawartych w raporcie ogólna liczba wyjazdów nieznacznie się zwiększyła (o 0,7%). Najwięcej Szwedów wyjeżdża do krajów sąsiednich – Finlandii i Danii (około 10% wszystkich wyjazdów), jednak liczba ta w 2007r. znacząco zmalała. Popularnym kierunkiem wyjazdów była także Europa

południowa, głównie Hiszpania. Wyjazdy do tego kraju odnotowały największy wzrost. Podobną tendencję wykazały wyjazdy do krajów azjatyckich.

Jeżeli chodzi o kierunki wyjazdów **z uwzględnieniem podziału na wyjazdy biznesowe i rekreacyjne** dane przedstawiają się następująco:

Pośród niewielkiej liczby wyjazdów biznesowych najczęściej, bo ponad 280tys., to wyjazdy do Niemiec. Niewiele mniej, 264tys., to wyjazdy do sąsiedniej Norwegii, a także Danii (245tys.).

Natomiast pośród ogromnej ilości wyjazdów rekreacyjnych, większość koncentruje się w Hiszpanii (1 159 tys.). Trochę mniej w sąsiednich krajach – Finlandii i Danii.

W przeciwieństwie do wyjazdów biznesowych, Niemcy zajmują tu niższą, 4tą pozycję z wynikiem 769 tys. wyjazdów.

4.2.2. Cele/motywy wyjazdów

Dla turystów biznesowych główny cel stanowiły indywidualne podróże biznesowe (31,3%), 10% mniej wyjazdów jako cel miało udział w konferencjach, kongresach i seminariach. Podobnie jak w przypadku krajowych turystów, motywem, który odgrywał najmniejszą rolę, były wyjazdy w ramach turystyki incentive (motywacyjne).

Wyjazdy rekreacyjne były podejmowane w zdecydowanej większości w celu chwilowego „odcięcia się” od codzienności (40,1%), częstym motywem były także odwiedziny krewnych i znajomych (29,4%). Niemal 0 turystów wyjechała, aby się zrelaksować, a dla 21,5% celem był wypoczynek na słonecznej plaży.

4.2.3. Środki transportu

W obu rodzajach wyjazdów wyraźnie dominował transport lotniczy.

Turyści biznesowi skorzystali z niego w ponad 80%. Pozostałe środki transportu miały nieznaczące zastosowanie. Najwięcej, bo 8,2%, tych pozostałych stanowiły wyjazdy samochodem.

Wyjazdy rekreacyjne w prawie 60% odbyły się drogą powietrzną. 22,3% z tego stanowiły wyczarterowane loty (co wskazuje na fakt, iż część wyjazdów była organizowana przez

biuro podróży), 37% natomiast loty rejsowe. W przypadku wyjazdów rekreacyjnych zyskał na znaczeniu samochód (ponad 20%).

4.2.4. Wydatki

W porównaniu z rokiem 2006 wydatki turystów szwedzkich podczas podróży zagranicznych w 2007r. wzrosły o kilka procent.

Średnio dziennie najwięcej wydał turysta biznesowy – 3 132 SEK.

Turyści wyjeżdżający w celach rekreacyjnych wydawali średnio ok. 3 razy mniej – 887 SEK/os/dzień.

V. DANE EKONOMICZNE, ZATRUDNIENIE W TURYSTYCE

W 2006 r. całkowita konsumpcja turystyczna w Szwecji wyniosła 140mld SEK, co oznacza wzrost o prawie 11% w stosunku do roku poprzedniego i aż o 65,5% w stosunku do 1995r.

Największą dynamiką w całkowitej konsumpcji turystycznej odznacza się eksport usług turystycznych. W okresie 1995 – 2006 zanotowano wzrost o 165% w cenach bieżących.

Co się z tym wiąże – zwiększa się także cały czas liczba zatrudnionych w turystyce.

W porównaniu z innymi krajami, w Szwecji udział sektora turystyki w tworzeniu **PKB** nie jest zbyt znaczny, w 2006r. wynosił zaledwie **2,94%**. Mimo to wskaźnik ten w z roku na rok wzrasta.

A jak wskazują wyniki badań, udział turystyki w PKB w porównaniu z innymi sektorami rośnie najbardziej dynamicznie.

W 2006r. turyści wydali w Szwecji 215 mld SEK. Rozkład tych wydatków ilustruje wykres poniżej. Najwięcej pieniędzy wydano na zakupy (ok. 84 mld), następnie na zakwaterowanie i wyżywienie (restauracje). Trzecie w kolejności były wydatki na transport, przez co rozumie się m.in., sprzedaż biletów czy wypożyczanie samochodów.

Konsumpcja w części sektora jaką jest sport/rekreacja/kultura rośnie najszybciej, chociaż jest to najmniejsza część z wymienionych.

Mimo, iż konsumpcja wśród turystów zagranicznych gwałtownie wzrasta, to Szwedzi wciąż jeszcze wydają najwięcej.

Eksport usług turystycznych rośnie znacznie szybciej niż eksport usług ogółem (wykres poniżej).

Tendencje w wydatkach turystycznych są raczej korzystne. W 1993r. wydatki Szwedów zagranicą przeważały w 70% nad eksportem turystycznym kraju. W 2007r. różnica ta zmniejszyła się do 17,3%. Tylko w ciągu 2007r. wydatki zagranicznych turystów w Szwecji wzrosły o 13,8 mld SEK.

W związku z rosnącą liczbą turystów przyjeżdżających do kraju, rośnie także **zatrudnienie** w sektorze turystyki. Wzrost zatrudnienia w tym sektorze odznacza się też największą dynamiką, w porównaniu do ogólnego zatrudnienia w Szwecji.

Jak widać na powyższym wykresie, liczba zatrudnionych w sektorze turystyki w 2006r. wyniosła 151,619 tys. przekraczając tym samym sumę zatrudnionych w największych przedsiębiorstwach szwedzkich (144 tys.)

Najwięcej zatrudnionych było w hotelach i restauracjach (ponad 65 tys.), a także w handlu zw. z turystyką (ponad 30 tys.).

Wykres 28. Zatrudnienie w poszczególnych częściach sektora turystyki w 2006r.:

Zatrudnienie w tej części sektora turystyki (hotele, restauracje) notuje stały, znaczny wzrost (wykres poniżej).

Trendy wykazują, iż od 2004r. zatrudnienie w turystyce rośnie najbardziej dynamicznie, podczas gdy w niektórych sektorach gospodarki obserwuje się nawet znaczne spadki – np. rybactwo i rybołówstwo.

VI. ZNACZENIE RYNKU TURYSTYCZNEGO DLA POLSKI

6.1. PRZYJAZDY SZWEDÓW DO POLSKI¹⁰

Wg badań przeprowadzonych przez Instytut Turystyki w 2007r., do Polski przyjeżdża rocznie średnio 214 tys. turystów. Podczas swojego pobytu w Polsce wydają średnio 261 USD (na 1 turystę). We fragmencie tabeli (poniżej) plasują się na 15. miejscu spośród 40 przebadanych krajów .

¹⁰ Na podstawie badań Instytutu Turystyki przedstawionych na stronie www.pot.gov.pl (data odczytu 29.04.2009)

6.1.1. Najchętniej odwiedzane miejsca atrakcji turystycznych

Najbardziej popularnym miejscem atrakcji dla Szwedów były największe miasta naszego kraju, jak również miejsca związane z historią i kulturą, usytuowane poza wielkimi obszarami miejskimi. Na pozostałe rodzaje atrakcji (przyrodnicze, kurorty, Centra Aktywnego Wypoczynku) przypadało znacznie mniej turystów. Choć i tak nieco więcej niż np. wśród Brytyjczyków, Amerykanów, Francuzów, czy Izraelczyków).

Najczęściej odwiedzanymi **województwami** były w kolejności: Pomorskie, Mazowieckie oraz Małopolski.

6.1.2. Cele podróży

Źródło: Badania Instytutu Turystyki

W tym przypadku Szwedzi nie wyróżniali się na tle innych krajów – podobnie jak wśród innych respondentów dominował cel zwiedzenia kraju (niemal połowa), na drugim miejscu był wypoczynek oraz odwiedzenie krewnych i znajomych.

6.1.3. Środki transportu

Zdecydowana większość turystów przyjechała samochodem (41,7% badanych). Około 20% badanych wyróżniło jako środek transportu prom. Najmniej podróży odbyło się pociągiem.

6.1.4. Długość pobytu

Źródło: Badania Instytutu Turystyki

Turyści szwedzcy na spędzili w Polsce średnio około tygodnia, trochę ponad. To o prawie 2 dni mniej niż mieszkańcy innych badanych krajów. Jak pokazuje poniższy wykres mieszkańcy innych badanych krajów spędzili w Polsce między 8 a 28 nocy, najwięcej Szwedów mieściło się w przedziale 4-7 nocy.

Źródło: Badania Instytutu Turystyki

6.1.5. Pobyty weekendowe

Ponad 11% Szwedów deklaroowało pobyt od 1 do 3 nocy. Był to największy odsetek tego typu pobytów wśród badanych.

6.1.6. Zakwaterowanie

Niemal połowa respondentów deklaroowała zakwaterowanie w hotelach/motelach (podobnie wśród przyjezdnych z innych krajów). 20% wybrało pensjonat, a 16% nocleg u krewnych i znajomych.

6.1.7. Źródło informacji o Polsce przed przyjazdem

Źródło: Badania Instytutu Turystyki

6.1.7. Profil turystów

56,3% turystów stanowili mężczyźni, 39,6% kobiety. Przeważający **przedział wiekowy** to 35-54 lat (ponad 40% turystów). ° była w wieku 25-34 lata. Jeżeli chodzi o wykształcenie zdecydowana większość turystów szwedzkich deklarowała wyższe **wykształcenie**.

Niemal 65% to **pracujący** Szwedzi, około 19% **uczący się/studiujący**. Bardzo mało przyjechało emerytów/rencistów.

6.2. WYJAZDY POLAKÓW DO SZWECJI(dane za 2007 r.)¹¹

6.2.1. WYJAZDY ZAGRANICZNE DŁUGOOKRESOWE 2007r.: 13%

WYJAZDY ZAGRANICZNE KRÓTKOOKRESOWE 2007r.: 3%

OGÓŁEM: 15%

Wyjazdy turystyczne Polaków do Szwecji w mln: 0,15 mln

Raczej niskie miejsce wśród innych wybieranych destynacji.

6.2.2. Cele: TYPOWO TURYSTYCZNY

SLUŻBOWY

ODZWIEDZENIE KREWNYCH I ZNAJOMYCH

6.2.3. Sposób organizacji podróży (dane dotyczące ogółu podróży Polaków)

58% Polaków organizowało swoją podróż samodzielnie, 15% korzystało w całości z usług biur podróży, 4% częściowo korzystało z tej formy.

11 Źródło: Badania Instytutu Turystyki

6.2.4. Miejsce zakwaterowania (dane dot. ogółu podróży Polaków)

Po 33% Polaków deklaroowało zakwaterowanie w hotelach/motelach/pensjonatach oraz u krewnych i znajomych. Najmniej korzystało z wynajętych domków turystycznych.

6.2.5. Środek transportu (dane dot. ogółu podróży Polaków)

37% wybrało samochód, 29% samolot, prom 1%.

Podsumowanie

Szwecja to kraj niezwykle, w dużej części surowy, z nieskazitelnym krajobrazem. Jak twierdzą niektórzy wszystko jest tam poukładane i harmonijne. Z roku na rok staje się to coraz większym atutem, zwłaszcza w turystyce międzynarodowej. Coraz więcej turystów jako cel podróży wybiera właśnie Królestwo Szwecji. Uznanie zyskuje nie tylko bardzo wysoki rozwój gospodarczy kraju, ale także jego turystyczne atrakcje. Sami Szwedzi zdają się najbardziej doceniać walory własnego kraju. Przemysł turystyczny rozwija się zaskakująco dynamicznie, szczególnie kiedy porówna się go z innymi sektorami gospodarki. W następnych latach wyniki badań rynku turystycznego tego kraju z pewnością będą wyglądały inaczej – jeszcze korzystniej dla Szwecji.

BIBLIOGRAFIA

Z. Kruczek, *Europa. Geografia turystyczna*, Wydawnictwo Proksenia, Kraków 2005

Podróże marzeń. Szwecja, praca zbiorowa pod red E. Kosiby, Wyd. Mediaprofit, Warszawa 2007

G. Micuła, *Szwecja. Praktyczny przewodnik*, Wydawnictwa PASCAL, Bielsko-Biała 2008

www.intur.com.pl

www.pot.gov.pl

www.tourist.se

www.scb.se

www.visitsweden.com

www.szwecja.pl

www.wikipedia.org

www.cia.gov

www.travelplanet.pl

www.stockholm.trade.gov.pl

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1. Mapa Szwecji.....	
s.5	
Rys. 2. Herb Szwecji.....	s.5
Rys 3. Podział administracyjny Szwecji.....	s.7
Rys. 4 Góry Skandynawskie.....	s.8
Rys 5. Jez. Melar.....	s.9
Rys. 6. Okręt Waza.....	s.11
Rys. 7. Widok na Goteborg.....	s.12
Rys. 7.	
Gotlandia.....	s.13
Rys.8. Wiatraki	
Olandii.....	s.13
Rys. 9. Tereny kajakowe.....	
s.15	
Rys. 10. Tereny kajakowe.....	s.15

SPIS TABEL

Tab. 1. Przyjazdy turystyczne - region Europy	s.16
Tab. 2. Przyjazdy do poszczególnych hrabstw (wg liczby noclegów) w tys.....	s.19
Tab. 3. Dane dotyczące przemysłu turystycznego w Szwecji w latach 1995 – 2006.....	s.31

SPIS WYKRESÓW

Wykres . Index for trips abroad with at least one overnight stay (UNWTO) and nights spent by foreign visitors in Hotels, Holiday villages, Youth hostels and Camp sites in Sweden.....	s.16
Wykres 2. Tendencje w turystyce przyjazdowej w krajach skandynawskich (wg liczby spędzonych nocy).....	s.17
Wykres 3. Miejsca zakwaterowania turystów przyjezdnych (w tys.).....	s.17
Wykres 4. Liczba noclegów w poszczególnych typach zakwaterowania z rozróżnieniem krajów emisyjnych (w tys.)	s.18
Wykres 5. Miesięczny rozkład noclegów turystów zagranicznych (w tys.)	s.18
Wykres 6. Regiony emisyjne wg liczby noclegów turystów zagranicznych (w tys.)	s.20
Wykres 7. Najważniejsze dla Szwecji rynki emisyjne, wg liczby noclegów (w tys.)	s.21
Wykres 8. Liczba zagranicznych turystów wg kraju pochodzenia i płci (w tys.)	s.21
Wykres 9. Liczba zagranicznych turystów wg celów podróży oraz płci (w tys.)	

.....s.22	
Wykres 10. Środki transportu wykorzystywane przez turystów zagranicznych w 2003 r.....s.22	
Wykres 11. Średnie dzienne wydatki turystów zagranicznych w 2003 r.....s.23	
Wykres 12. Liczba noclegów turystów krajowych (w tys.) w poszczególnych rodzajach zakwaterowania – 2007r.....s.24	
Wykres 13. Główne kierunki wyjazdów Szwedów w 2007rs.25	
Wykres 14. Główne cele podróży z co najmniej 1 noclegiem w 2007r.....s.25	
Wykres 15. Środki transportu wykorzystywane przez turystów krajowych w 2007rs.26	
Wykres 16. Średnie dzienne wydatki turystów krajowych w 2007rs.26	
Wykres 17. Główne kierunki wyjazdów Szwedów w 2007r. wg liczby podróży z co najmniej 1 noclegiem (w tys.).....s.27	
Wykres 18. Kierunki zagranicznych wyjazdów Szwedów, z uwzględnieniem podziału na turystów biznesowych i rekreacyjnych (liczba wyjazdów z co najmniej 1 noclegiem, w tys.).....s.28	
Wykres 19. Główne cele zagranicznych podróży Szwedów z co najmniej 1 noclegiem (w %).....s.29	
Wykres 20. Środki transportu wykorzystywane w zagranicznych podróżach Szwedów w 2007r. (w%)s.30	
Wykres 21. Średnie wydatki Szwedów podczas wyjazdów zagranicznych z co najmniej 1 noclegiem (SEK/os/dzień).....s.30	
Wykres 22. Udział sektora turystyki w tworzeniu PKB - porównanie krajów (w%)s.32	
Wykres 23. Całkowita konsumpcja turystyczna w Szwecji, z podziałem na wydatki Szwedów oraz turystów zagranicznych (w mln).....s.32	
Wykres 24. Eksport usług turystycznych w porównaniu z całkowitym eksportem usług w Szwecji, w cenach bieżących.....s.33	
Wykres 25. Tendencje w wydatkach turystycznych (w cenach bieżących, w SEK mld)s.33	
Wykres 26. Trendy w zatrudnieniu w sektorze turystyki, w porównaniu z trendami w zatrudnieniu ogółem w kraju.....s.34	
Wykres 27. Porównaniu wielkości zatrudnienia w turystyce z ilością zatrudnionych w najważniejszych firmach w Szwecji (2006r.).....s.34	
Wykres 28. Zatrudnienie w poszczególnych częściach sektora turystyki w 2006r.....s.35	
Wykres 29. Liczba zatrudnionych w różnych częściach sektora turystyki – tendencje.....s.35	
Wykres 30. Trendy w ilości przepracowanych godzin w różnych sektorach gospodarki (w 10tys.)s.36	
Wykres 31. Znaczenie użyteczności turystyki zagranicznej dla Polski.....s.37	
Wykres 32. Odsetek Szwedów w poszczególnych rodzajach miejsc atrakcji na tle innych krajów.....s.38	
Wykres 33. Główne cele podróży do Polski wskazywane przez Szwedów.....s.38	
Wykres 34. Średnia liczba nocy spędzonych w Polsce przez turystów ze Szwecji na tle innych	

krajów....s.39

**Wykres 35. Długość pobytu wg przedziałów czasowych wśród Szwedów, na tle innych krajów.....
s.39**

Wykres 36. Najczęściej wybierane przez Szwedów źródła informacji o Polsce.....s.40

Wyrażam zgodę na opublikowanie wykonanego przeze mnie projektu na stronie AWF Kraków.
Oświadczam, że został on wykonany zgodnie z obowiązującymi zasadami i nie narusza niczyich praw autorskich.